

แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF FACTORS AFFECTING EDUCATION
ADMINISTRATION IN THE THAILAND 4.0 ERA OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3,
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

¹ว่าที่ร้อยตรีบุญญาธิการ รอดคำ Acting Sub Lt. Boonyatikarn Rodkam,

²พระครูสาทรปริยัติคุณ (สนิท ฉันทปาโล) Phrakhrusathonpariyattikhun (Sanit Chandapalo),

³พระครูกิตติญาณวิสิฐ (ธนา กิตติญาโณ) Phrakhukittianavisit (Thana Kittinano)

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: yuttachak_99@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษา 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแบบการวิจัยแบบผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู 310 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาภาพรวมทั้ง 4 ด้านครมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การบริหารจัดการ การบริหารงานวัสดุ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานประมาณ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาของสถานศึกษามีการสรรหาทรัพยากรมนุษย์ผ่านโซเชียลมีเดียสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากรด้วยการจัดสวัสดิการต่างๆ จัดสรรบริหารงบประมาณ ที่โปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ขั้นตอนกระบวนการถูกต้องและประหยัดคุ้มค่าบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์จะให้ความสำคัญกับการกำหนดวิสัยทัศน์ผู้บริหารมีกลยุทธ์ 3) แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมอบหมายงานให้บุคลากรตามความรู้ความสามารถมีสังกัด 4 ใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการมีการบำรุงรักษาอาคารเรียนและวัสดุครุภัณฑ์อย่างชัดเจนใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพและประหยัดคุ้มค่ากับประโยชน์ใช้สอยซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารการศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, การบริหารการศึกษา, ไทยแลนด์ 4.0

Abstract

The objectives of this research paper were 1) to study the factors affecting educational administration, 2) to study the factors affecting educational administration, 3) to propose guidelines for the development of factors affecting educational administration in the Thailand 4.0 era under the Secondary Educational Service Area Office 3, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The research model was mixed methods research. For quantitative methods, using a questionnaire for a sample of 310 teachers. The data were analyzed using basic statistics, namely mean, standard deviation. For qualitative research, using interview of 5 experts. Data was analyzed by content analysis. Results showed that 1) the state of educational administration of the four aspects of teachers' opinions were at a high level, namely management administration, material Management, personnel management, and budget management, respectively. 2) The factors affecting the educational administration of educational institutions are recruiting human resources through social media to build morale and morale of personnel by providing various welfares, allocate and manage budgets that are transparent, honest and truthful, correct and economical process with effective management that will focus on setting the vision of executives with good friends. 3) Guidelines for developing factors affecting educational administration of educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office 3, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province by assigning tasks to personnel according to their knowledge, competence and ability to have Sangahavathu IV by spending budget based of project, renovate school building and material with clearly method and save that are the most important factors in educational administration in the Thailand 4.0 era.

Keywords: Development Approach, Education Administration, Thailand 4.0

บทนำ

การศึกษาในยุคปัจจุบันที่โลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายปฏิรูปการศึกษาและภารกิจของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการบริหารงานในองค์กร องค์กรจะประสบความสำเร็จได้นั้นผู้บริหารต้องมีสมรรถนะในการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะสูงมีภาวะผู้นำทางการบริหารสอดคล้องกับสภาพการณ์ทิศทางการพัฒนาและแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศและสามารถส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของชาติและหลักการจัดการเรียนรู้ สามารถนำเอาไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมของผู้บริหารในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อองค์กรให้มากที่สุด ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนและปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

และมีคุณลักษณะที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และแนวทางของไทยแลนด์ 4.0 (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559)

การบริหารสถานศึกษามีความทันสมัยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ประเทศไทยจึงได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด ซึ่งการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญก้าวหน้าทุกด้านเพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะคุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกและเพื่อเตรียมพร้อมในการเปลี่ยนแปลงของการปรับเปลี่ยนในทุกๆด้าน โดยการเตรียมพร้อมเพื่อรับในการเปลี่ยนแปลงของการปรับเปลี่ยนในทุกๆด้านนั้น การบริหารการศึกษาจึงให้ความสำคัญในการนำเอาเครื่องมือ รูปแบบ วิธีการที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ หรือปรับปรุงต่อยอดของเดิมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยใช้รูปแบบนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับยุคสมัยและในศตวรรษที่มีความเป็นไปได้ในเรื่องของเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้ามากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการศึกษา นำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ภายใต้วิสัยทัศน์ (Vision) ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” การนำเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารการศึกษาในรูปแบบหลากหลายมาใช้ในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนจึงมีนัยสำคัญ เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ บ่มเพาะความคิดวิไลซ์ทางปัญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทของผู้บริหารสถานศึกษา มีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคที่การศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญและเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่จะต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่นเหมาะสมมีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จสามารถตอบสนองต่อการแข่งขันและมีความทันสมัยต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการบริหารให้ประสบผลสำเร็จในการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) ด้วยการวิจัยเชิงปริมาณกับการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสภาพการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีแหล่งข้อมูลเป็นหนังสือ บทความ ตำรา งานวิจัย website มีเครื่องมือเป็นแบบศึกษาเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์เนื้อหา

2. ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาสภาพการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แจกกลุ่มตัวอย่างการวิจัยที่เป็นครูโรงเรียนในสังกัดมัธยมศึกษา จำนวน 310 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan (อ้างใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2552) มีเครื่องมือเป็นแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

1. วิเคราะห์เอกสารเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้การวิเคราะห์เอกสารที่เป็นหนังสือ ตำรา บทความ วารสาร งานวิจัย และเว็บไซต์ มีเครื่องมือวิจัยเป็นแบบการศึกษาเอกสาร และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ 1) เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน/ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) สำเร็จการศึกษาปริญญาโท มีเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สรุปจากผลการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารการจัดการ ด้านการบริหารงานวัสดุด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานประมาณตามลำดับความสำคัญของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 ด้านการบริหารงานบุคคล ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมและทุกข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มอบหมายงานให้บุคลากรได้ตามความรู้ ความสามารถ มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู จัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับความสำคัญของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และทุกข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการอย่างถูกต้องวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม การดำเนินการใช้งบประมาณมีความโปร่งใสและข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ตามลำดับความสำคัญของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา

1.3 ด้านการบริหารงานวัสดุ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และทุกข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการวางแผนการบำรุงรักษาอาคารเรียนและวัสดุครุภัณฑ์อย่างชัดเจน มีอาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอต่อการให้บริการ และควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุอย่างโปร่งใส และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ วางแผนการใช้วัสดุเพียงพอต่อความจำเป็นตามลำดับความสำคัญของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา

1.4 ด้านการบริหารการจัดการ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และทุกข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และปฏิบัติตามนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก ตามลำดับความสำคัญของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการบริหารงานวัสดุ มีค่า 0.45 รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานประมาณ โดยมีค่า 0.19 และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ การบริหารการจัดการ โดยมีค่า -0.07

3. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

3.1 การบริหารงานบุคคล การมอบหมายงานให้บุคลากรได้ตามความรู้ ความสามารถ และการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ตลอดจนการสรรหาทรัพยากรมนุษย์ผ่านโซเชียลมีเดีย โดยกำหนดคุณสมบัติบุคลากรให้ตรงตามภาระงานของโรงเรียน

3.2 การบริหารงานงบประมาณ การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการอย่างถูกต้องเหมาะสม มีความโปร่งใส

3.3 การบริหารงานวัสดุ การวางแผนการบำรุงรักษาอาคารเรียนและวัสดุครุภัณฑ์อย่างชัดเจน ควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุอย่างโปร่งใส จัดทำแผนบริหารจัดการทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง ระยะยาว

3.4 การบริหารการจัดการ การมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งผลสัมฤทธิ์จะให้ความสำคัญกับการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจวัตถุประสงค์

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

ผลศึกษาสภาพการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม ครูมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เพราะว่าการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาใน 4 ด้าน ด้านการบริหารการจัดการ ด้านการบริหารงานวัสดุ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ มีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับพระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) (2549) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น (Getting thing done through other people) เมื่อว่าตามคำนิยามนี้การบริหารในพระพุทธศาสนาเริ่มมีขึ้นเป็นรูปธรรมสองเดือนนับจากวันที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ นั่นคือ ในวันอาสาฬหบูชา เมื่อพระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกแก่พระปัญจวัคคีย์ ซึ่งทำให้เกิดพระสงฆ์ขึ้นเป็นสมณิกใหม่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนาอย่างนี้พระพุทธเจ้าก็ต้องบริหารคณะสงฆ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของนงนุช สมุทรดนตรี (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรีโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอภิปรายผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

1. การบริหารงานบุคคล ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมและทุกข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เพราะว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้คนดี มีคุณวุฒิ และมีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่มาทำงานด้วยความสนใจ พึงพอใจ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดของศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2550) กล่าวถึงปัจจัยในการจัดการที่เป็นมูลเหตุที่สำคัญและผู้บริหารทุกคนต้องสนใจในงานด้านการบริหารจัดการ คือ 1) คน (Man) ทรัพยากรบุคคลที่

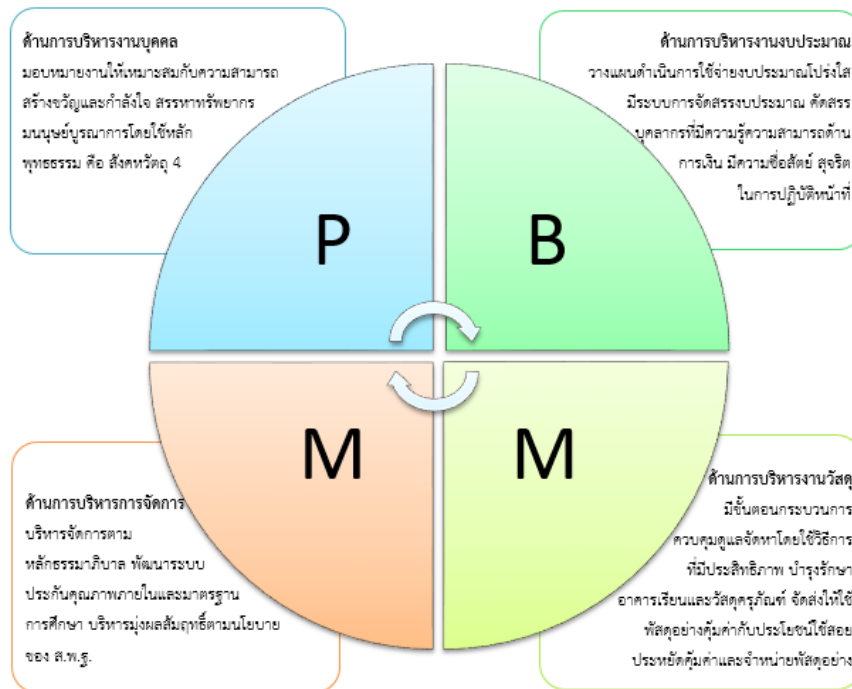
ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะก่อผลสำเร็จให้กับกิจการได้อย่างมากทั้งนี้ในแง่ของปริมาณและคุณภาพ 2) เครื่องจักร (Machine) คือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่จัดหาและซื้ออย่างพิถีพิถันเพื่อใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า 3) เงินทุน (Money) นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ให้การสนับสนุนในการจัดหาทรัพยากรเพื่อหล่อเลี้ยงและเอื้ออำนวยให้กิจกรรมขององค์การดำเนินไปโดยไม่ติดขัด และ 4) วัสดุสิ่งของ (Material) ถือเป็นปัจจัยที่มีปริมาณและมูลค่าสูงไม่ต่างไปจากปัจจัยตัวอื่นๆ เพราะวัตถุดิบและสิ่งของเหล่านี้จะต้องมีการจัดหามาใช้ดำเนินการผลิต

2. การบริหารงานงบประมาณ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมและทุกข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เพราะค่าใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการอย่างถูกต้องวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมกับงบประมาณมีความโปร่งใสและการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาตามลำดับความสำคัญของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับที่รุ่ง แก้วแดง (2536) กล่าวว่า เงินคือสิ่งที่คนในสังคมได้สมมติขึ้นและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของสังคมขณะนั้นเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการใช้ในการชำระหนี้และอื่นๆ ตามต้องการ ค่าของเงินนั้นก็คือ ความสามารถหรืออำนาจซื้อถ้าเงินมีอำนาจซื้อสูงก็จะทำให้ผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าและบริการได้มาก แต่ถ้ามีอำนาจซื้อต่ำ ผลก็จะตรงข้ามกัน

3. การบริหารงานวัสดุ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมและทุกข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เพราะมีการวางแผนการบำรุงรักษาอาคารเรียนและวัสดุครุภัณฑ์อย่างชัดเจน มีอาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอต่อการให้บริการและควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุอย่างโปร่งใส และวางแผนการใช้วัสดุเพียงพอต่อความจำเป็นตามลำดับความสำคัญของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพระวิโรจน์ อุดคจิตโต (วิจิตรธำรงค์ศักดิ์) (2558) ที่ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักความดีสากล 5 ที่สัมพันธ์กับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูศีลธรรมโลก มีระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักความดีสากล 5 ได้แก่ ด้านความสะอาด ด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย ด้านความสุภาพนุ่มนวล ด้านความตรงต่อเวลา และด้านสมาธิ ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูศีลธรรมโลก โดยภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับมาก ระดับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจเสียสละ ความรับผิดชอบ และความกตัญญู โดยภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับมากการบริหารสถานศึกษาตามหลักความดีสากล 5 มีความสัมพันธ์กับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูศีลธรรมโลกในเชิงบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย ผู้วิจัยอธิบายขยายความความองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปเป็น “PB2M Model” ดังนี้

P คือ Personal การบริหารงานบุคคล การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ สร้างขวัญและกำลังใจ สรรหาทรัพยากรมนุษย์บูรณาการโดยใช้หลักพุทธธรรม คือ สังคหวัตถุ 4

B คือ Budget การบริหารงานงบประมาณ การวางแผนดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณโปร่งใส มีระบบการจัดสรรงบประมาณ คัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการเงิน มีความซื่อสัตย์ สุจริต ในการปฏิบัติหน้าที่

M คือ Material การบริหารงานวัสดุ การมีขั้นตอนกระบวนการ ควบคุมดูแลจัดหาโดยใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพ บำรุงรักษาอาคารเรียนและวัสดุครุภัณฑ์ จัดส่งให้ใช้พัสดุอย่างคุ้มค่ากับประโยชน์ใช้สอย ประหยัดคู้ค่าและจำหน่ายพัสดุอย่างโปร่งใส

M คือ Management การบริหารการจัดการ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา บริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีวางแผนการใช้วัสดุเพียงพотоความจำเป็น
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนการใช้วัสดุเพียงพотоความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 12(1).
- นงคันทน์ สมุทรดนตรี. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2549). พุทธวิธีบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระวิโรจน์ อุดมจิตโต (วิจิตรธำรงค์ศักดิ์). (2558). การบริหารสถานศึกษาตามหลักความดีสากล 5 ที่สัมพันธ์กับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูศีลธรรมโลก. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. (2536). แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพองค์การ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันวิสาข์ ศรีภูมิ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2550). สถิติเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: อีระฟิล์มและไซเท็กซ์การพิมพ์.